

Onderwerp Recreatieschap Spaarnwoude: begrotingswijziging 2021 en programmabegroting 2022	
Nummer	2021/263229
Portefeuillehouder	Berkhout, R.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	BBOR
Auteur	Esterik, D.M. van
Telefoonnummer	023-5113380
Email	dmesterik@haarlem.nl
Kernboodschap	Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude heeft op 15 april 2021 de jaarrekening 2020, de begrotingswijziging 2021 en de programmabegroting 2022 voorlopig vastgesteld. Het is een bevoegdheid van de raad om een verklaring van geen bezwaar af te geven dan wel een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van het recreatieschap ten aanzien van de begrotingswijziging 2021 en de programmabegroting 2022 van het recreatieschap.
Behandelaar voor commissie	De commissie Ontwikkeling wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Raad/2020/25-juni/Begrotingswijziging-2020-en-programmabegroting-2021-Recreatieschap-Spaarnwoude Vergaderingen/Commissie-ontwikkeling/2020/24-september/Reactie-op-Uitvoeringsprogramma-2020-2024-Recreatieschap-Spaarnwoude-RB
Besluit College d.d. 18 mei 2021	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, besluit: 1. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de begrotingswijziging 2021 en de programmabegroting 2022. 2. De incidentele meerkosten van € 55.000 van het pontje Schoteroog-Spaarndam te dekken binnen de raming 2022 van de bijdrage aan het Recreatieschap Spaarnwoude. 3. De financiële reservering voor het recreatieschap in de begroting in de jaren 2022 en 2023 op dezelfde bijdrage te handhaven. Dit in afwachting

	<p>van de evaluatie van de projecten voorbereiding eind 2021 en de mogelijk ook in 2022 optredende nadelige effecten vanwege de coronacrisis.</p> <p>de griffier, de voorzitter,</p>
--	---

1. Inleiding

Het recreatiegebied Spaarnwoude beslaat grotendeels het groene gebied tussen de stedelijke zones van Zuid-Kennemerland en Amsterdam. De provincie Noord-Holland en de gemeenten Haarlem, Amsterdam, Velsen en Haarlemmermeer dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van het gebied door middel van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude. Het gebied is van groot belang voor Haarlem door de nabije ligging, groene karakter en de recreatieve mogelijkheden waar jaarlijks vele duizenden Haarlemmers gebruik van maken. In deze tijd van de coronacrisis bewijs het gebied eens te meer van grote waarde te zijn vanwege de uitloopmogelijkheden die het biedt.

Drie deelgebieden

Het gebied van het recreatieschap wordt wat betreft de financiële huishouding verdeeld in drie gebieden. Haarlem participeert in twee van deze deelgebieden, namelijk het oorspronkelijke en oudste gebied Spaarnwoude (SPW) en het Strategisch Groen Project (SGP). Dit laatste omvat onder meer het Haarlemse deel van Ringvaart-west met de Poelpolder en aansluitende groengebieden in de Haarlemmermeer. Het derde deelgebied is Stichting Mainport en Groen (SMG), dit is een aangelegd groengebied rond Schiphol waarin Haarlem niet participeert.

Oordeel gemeenteraad over jaarstukken

Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude heeft op 15 april 2020 de jaarrekening 2020, de begrotingswijziging 2021 en de programmabegroting 2022 voorlopig vastgesteld. Voor de jaarrekening zie raadsstuk 2020/1210657. Het is een bevoegdheid van de gemeenteraad om de begrotingswijziging en programmabegroting van het recreatieschap te beoordelen. De raad dient zijn verklaring van geen bezwaar dan wel zienswijze te geven aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

Goed programma versus zorgelijke financiën

In 2020 is de visie op het recreatiegebied gereedgekomen met een doorzicht op de toekomst van het recreatiegebied. Hierin wordt een tweeledige doelstelling nagestreefd, namelijk zowel voorzien in behoud en evenwichtige ontwikkeling van de natuur- en cultuurhistorische waarden als in de groeiende recreatieve behoefte. De zienswijze die uw raad heeft ingediend met betrekking tot het inlopen van het achterstallig onderhoud en het vergroten van de biodiversiteit is betrokken bij de vastgestelde versie van de visie.

Op basis van de visie is een uitvoeringsprogramma opgesteld die in de commissie Ontwikkeling van 24 september 2020 is besproken. De hoofdlijnen hieruit worden door Haarlem onderschreven. Er worden met name 7 kansrijke projecten voorbereid zoals de ontwikkeling van de ontvangstgebieden. Eén van deze gebieden is de Veerplas waarbij het doel is om een nieuwe horecavoorziening en een divers recreatief aanbod aan de westkant naast natuurontwikkeling aan de oostzijde te ontwikkelen. Uw raad zal te zijner tijd apart over de ontwikkelingen rond de Veerplas worden geïnformeerd.

Het uitvoeringsprogramma beoogt verder het planmatig inlopen van het achterstallig onderhoud, het verbeteren van de fietsbereikbaarheid en het vergroten van de biodiversiteit in aansluiting op het provinciebeleid waarbij gestreefd wordt naar een robuuste ecologische structuur. Eind 2021 worden de voorbereidingen van de 7 projecten afgerond waarna over de uitvoering zal worden besloten.

Inhoudelijk zijn visie en uitvoeringsprogramma op peil. Ook de financiële huishouding van het recreatieschap heeft de laatste jaren in het algemeen een verbetering laten zien. Sinds 2020 trekt de coronacrisis echter een zware wissel over de budgettaire mogelijkheden. Hierdoor loopt de dekking van de uitvoering van projecten gevaar. Tot nu toe worden tekorten aangezuiverd uit de reserves van het schap maar deze dreigen nu op te drogen terwijl het weerstandsvermogen onder het wettelijk minimum belandt. Het besluit van het Dagelijks Bestuur (zie voorstel Jaarrekening 2020/1210657) om het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap voor te stellen de eerder gevraagde extra bijdrage aan de deelnemers ter compensatie van de geleden coronaschade in 2020 van € 700.000, niet in rekening te brengen bij de deelnemers is hier debet aan.

2. Voorstel aan de raad

1. Een verklaring van geen bezwaar af te geven ten aanzien van de begrotingswijziging 2021 en de programmabegroting 2022.
2. De incidentele meerkosten van € 55.000 van het pontje Schoteroog-Spaarndam te dekken binnen de raming 2022 van de bijdrage aan het Recreatieschap Spaarwoude.
3. De financiële reservering voor het recreatieschap in de begroting in de jaren 2022 en 2023 op dezelfde bijdrage te handhaven. Dit in afwachting van de evaluatie van de projectenvoorbereiding eind 2021 en de mogelijk ook in 2022 optredende nadelige effecten vanwege de coronacrisis.

3. Beoogd resultaat

Na het geven van een verklaring van geen bezwaar door de gemeenteraad van Haarlem en de oordelen van de raden van de overige deelnemende gemeenten en Provinciale Staten, kunnen de begrotingswijziging 2021 en de programmabegroting 2022 definitief worden vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

4. Argumenten

Negatieve afwijking in begrotingswijziging 2021

De begrotingswijziging 2021 kent ten opzichte van de programmabegroting 2021 een negatieve afwijking van € 1.156.831. Dit betreft grotendeels de voorbereidingskosten voor de 7 kansrijke projecten van het uitvoeringsprogramma. Verder zijn er meerjarige projecten uit 2020 die doorschuiven naar 2021.

De begrotingswijziging heeft geen gevolgen voor de hoogte van de participantenbijdrage. De in de begrotingswijzigingen opgenomen bijdragen van Haarlem voor SPW (€ 476.719) en SGP (€ 160.000 netto na verrekening met ontvangst van onze beheerkosten aan de Poelpolder) in totaal € 637.000, passen binnen het hiervoor in de gemeentebegroting opgenomen budget.

De afwijking van het negatieve resultaat met € 1.156.831 heeft grotendeels (€ 1.079.208) betrekking op deelgebied SPW. Dit bedrag wordt extra aan de reserves onttrokken.

Ten opzichte van de stand van de reserves in de jaarrekening 2020 (zie 2020-1210657) is sprake van een verdere verslechtering. Er is dan nog geen rekening gehouden met te verwachten nadelen in 2021 ten gevolge van de nog lopende coronacrisis en evenmin met toekomstige bestuursvoorstellen waarin beslag wordt gelegd op de reserves.

Begroting: financiële dekking van projecten in 2022 onzeker

De begroting 2022/meerjarenraming laat op het eerste gezicht een gezonde exploitatie zien, waarbij kosten en baten in balans zijn. De begroting 2022 sluit met een tekort voor bestemming voor de drie deelgebieden samen van € 113.000. Dit bedrag komt ten laste van de reserves.

De begroting bevat hoofdzakelijk autonome en reguliere inspanningen. Echter in de financiële meerjarenraming zijn nieuw beleid en projecten nog niet verwerkt, omdat het algemeen bestuur hierover nog moet besluiten.

Het gaat om:

- Planrealisatie van 7 projecten, zie Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park
- Programma herstel Liniedijken Stelling van Amsterdam
- Vervolgaanpak achterstallig onderhoud in deelgebied SPW
- Instelling Bestuursbureau
- Doorontwikkeling druktemonitor

Eind 2021 zijn de financiële gevolgen en dekking van de 7 projecten in beeld waarna besloten wordt of ze worden uitgevoerd. Het zoeken naar financiële dekking van projecten in deelgebied SPW is een uitdaging. Enerzijds omdat bij de projecten de kosten veelal voor

de baat uitgaan en anderzijds omdat de buffer in de vorm van een bestemmingsreserve bij SPW onvoldoende is, rekening houdende met een minimaal aan te houden weerstandsvermogen.

Aanslag op financiële reserves deelgebied Spaarnwoude

Uit de programmabegroting 2022 blijkt dat het tekort tussen de benodigde vrije reserve in het kader van het aan te houden weerstandsvermogen (€ 1.147.500) en de beschikbare reserve oploopt van € 50.000 per ultimo 2020 tot € 376.000 per ultimo 2022.

Dit heeft als consequentie dat er voor de dekking van de nog op te starten projecten, rekening houdende met dit tekort van € 376.000, geen financiële ruimte meer aanwezig is binnen het deelgebied SPW.

In totaliteit bieden de reserves van de drie deelgebieden samen nog wel dekking, echter de financiering van de drie deelgebieden verschilt van elkaar qua systematiek en deelnemende participanten. Voorfinanciering ten laste van de reserves van andere deelgebieden bevat een groot risico, aangezien het maar de vraag is in hoeverre de projecten binnen SPW op de langere termijn zodanig rendabel zijn, dat terugbetaling aan de andere deelgebieden mogelijk is. Bij SGP is sprake van een financiering waarbij wordt gespaard voor toekomstige vervangingen, iets wat niet is geregeld bij SPW. Dit is mede de oorzaak van de huidige problemen bij SPW. Het risico bestaat dat door het voorfinancieren uit bijvoorbeeld SGP-gelden de problemen naar de nabije toekomst worden verschoven.

Bestemmen van beschikbaar budget 2022

In de gemeentebegroting is met ingang van 2022 rekening gehouden met een hogere bijdrage (€ 843.000) dan in de meerjarenbegroting van het schap is opgenomen (€ 706.000, na verrekening met ontvangst van onze beheerkosten aan de Poelpolder € 641.000). In de raming van de gemeentebegroting is namelijk ook een bedrag opgenomen voor het wegwerken van achterstallig onderhoud van € 176.000 tot en met 2022 (zie scenario 3 in begroting 2019). Na 2022 loopt dit bedrag terug tot ca € 50.000. In 2020 en 2021 is dit bedrag incidenteel vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen.

Voor 2022 is het voorstel om deze € 176.000 te reserveren voor:

1. Meerkosten pontje Schoteroog.

In 2021 wordt de gemeente geconfronteerd met meerkosten van de verplaatsing van het pontje Schoteroog. De kosten van de verplaatsing zijn in de gemeentebegroting gedekt (raadsvoorstel 2017/134072 - Vaststellen bijdrage recreatief pontveer Schoteroog-Spaarndam recreatieschap Spaarnwoude). Nu is duidelijk dat de kosten hoger uitvallen dan oorspronkelijk geraamd in verband met het ombouwen van de dieselpont naar een elektrische pont, onder meer als gevolg van het Haarlemse besluit over de emissievrije vaart. De meerkosten hiervan bedragen € 110.000 waarvan het voorstel is die 50-50 te dekken door Haarlem en de provincie Noord-Holland. Dekking van € 55.000 is mogelijk uit het budget 2022 ten behoeve van het recreatieschap.

2. Bijdrage in het dekken van de kosten van de projecten binnen het Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park waarover eind 2021 wordt besloten en waarvan de lasten nog niet in de begroting van 2022 zijn verwerkt.

3. Mogelijke nadelige effecten van de coronacrisis in 2022 waarmee nu nog geen rekening is gehouden.

Gevolgen coronacrisis

Covid-19 heeft ook invloed op het begrotingsjaar van 2021 van recreatieschap Spaarnwoude. Voor het recreatieschap zijn in 2020 vooral minder inkomsten uit pacht, huur en evenementen van invloed geweest op de financiële situatie. Hoewel de overheid een garantiefonds voor de evenementensector heeft getroffen, zijn de inkomsten voor het recreatieschap onzeker vanwege de contractopbouw met vaste en variabele vergoedingen. Het is daarom op voorhand niet eenvoudig de exacte effecten op de begroting in te schatten. In het ergste geval geeft de exploitatie in 2021 ongeveer hetzelfde beeld als 2020 en vallen de inkomsten uit evenementen met ca € 1,4 mln tegen. Het eventuele nadeel op de begroting van 2021 zal in de komende najaarsnotitie nauwkeuriger in beeld zijn.

In hoeverre covid-19 ook van invloed zal zijn op het begrotingsjaar 2022 van recreatieschap Spaarnwoude is nu nog niet te voorzien. Ook al zou 2022 weer normaal zijn, dan bestaat het risico dat door faillissementen ten gevolge van deze coronacrisis het aanbod aan evenementen lager is dan voor de crisis. Dit zal zijn weerslag hebben op de inkomsten van vooral het deelgebied SPW. Ook bestaat het risico dat nog openstaande facturen aan de organisatoren met betrekking tot 2021 hierdoor niet volledig kunnen worden voldaan. Het is niet eenvoudig om op voorhand de exacte effecten op de begroting in te schatten. Als zienswijze op de begin dit jaar ontvangen Kadernota 2022 van het recreatieschap, waarin behalve de bekende prijsindexatie geen financiële wijzigingen zijn opgenomen, hebben wij onze zorgen geuit over de financiële gevolgen van de coronacrisis voor het deelgebied Spaarnwoude mede in relatie tot de uitputting van de reserves van SPW (brief 18-2-2021 BBOR/2020/1234476).

De door ons geuite zorgen bij de Kadernota 2022 van het recreatieschap zijn nog steeds actueel. Door het voorstel de € 700.000 aan coronaschade met betrekking tot 2020 ten laste van de reserves te brengen, neemt de reservepositie verder af en wordt niet voldaan aan het aanhouden van een minimaal weerstandsvermogen bij SPW. Ook voor 2021 en wellicht 2022 is sprake van tegenvallers bij SPW. Voor de eerder vastgestelde projecten van het Uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park ontbreekt dekking in de reserves van SPW.

5. Risico's en kanttekeningen

De kans is groot dat ten gevolge van de coronacrisis de reserve van deelgebied SPW uitgeput raakt en onder het minimaal benodigde weerstandsvermogen blijft. In dat geval zullen de deelnemers incidenteel extra moeten bijdragen. Binnen Haarlem is in het Noodfonds al rekening gehouden met een incidentele extra bijdrage van € 45.000 voor coronaschade voor het eerste halfjaar van 2021. Dit bedrag is gebaseerd op een eerdere raming ten laste van de deelnemers van € 700.000 voor geheel 2020. De bijdrage van Haarlem hierin is € 89.600 (zie zienswijze bij jaarrekening 2020-1210657).

6. Uitvoering

Het college informeert het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude over het besluit van de raad.

7. Bijlagen

1. Begrotingswijziging 2021
2. Programmabegroting 2022